

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olleana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Tărnăveana, Țibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Moratoriul — prolongit.

La 26 crt. a apărut în foaia oficială ordonanța guvernului privitoare la prolongirea moratoriului. Dispozițiile principale ale noii ordonanțe privitoare la moratoriul VI sunt următoarele:

Terminele de plată, fixate prin ordonanțele anterioare, se prolongesc în sensul noii ordonanțe *cu 4 luni, adecă până la 31 Iulie a. c. inclusiv.*

Sunt scoase de sub moratoriu, în sensul noii ordonanțe, aceleași datorii în bani, pe cari le-a fixat ordonanța anterioară.

Privitor la *datoriile întemeiate pe cambii, asigurațiuni comerciale, warranturi și cecuri* ordonanța conține următoarele dispoziții:

După datoriile acestea sunt a se plăti, sub durată moratoriului — *peste ratele fixate în ordonanțele privitoare la moratoriul IV și V* — următoarele rate:

a) după hârtiile expirate înainte de 1 Octombrie 1914 sau scadente la vedere, alte 10% în luna Maiu 1915;

b) după hârtiile expirate în Octombrie sau Noembrie 1914 alte 10% în luna Iunie 1915;

c) după hârtiile expirate în Decembrie 1914 sau Ianuarie 1915 alte 10% în luna Iulie 1915;

d) după hârtiile scadente în lunile Februarie și Martie 1915 sunt plătibile 10% în luna Iunie 1915, și în fine

e) după hârtiile, scadente în Aprilie și Maiu 1915 10% în luna Iulie 1915.

În toate cazurile ratele de 10% se socotesc totdeauna dela suma datoriei originale.

Privitor la *depozitele spre fructificare plasate la institute de bani* noua ordonanță, conține dispoziția, că acele institute, cari au redus unilateral etalonul nu pot denega replătirea întregii depuneri, cu provocare la moratoriu, cu excepția cazului când urcă din nou etalonul depunerilor la cel în ființă la 31 Iulie 1914. Întrucât institutul de bani pretinde pentru replătirea depunerii observarea termenelor de anunț, el este obligat a calcula interesele, și pentru timpul anunț, cu același etalon, cu care a fost obligat la 31 Iulie 1914.

Ce privește *datoriile pentru mărfuri* ordonanța dispune, că întrucât asupra acestora, în sensul ordonanței anterioare, s'au plătit deja 5 rate à 10%, atunci, până la noua dispoziții ale guvernului, *alte rate nu mai sunt de plată.* Dacă, conform contractului, datoria este plătită în mai multe decât 10 rate, atunci pentru ratele următoare sunt normative — întrucât nu trec peste K 25 — dispozițiile contractului.

Ordonanța conține mai departe diferite *restricții cu privire la abzicerea contractelor de chirie* a celor chemați sub drapel.

Noua ordonanță enunță, *că la 31 Iulie 1915 moratoriul încetează.* După terminul acesta se va putea pretinde plata datoriilor scadente, în sumă integrală, la scadență. Datoriile, a căror scadență, în sensul moratoriului VI, a fost amănată până la 31 Iulie 1915, se vor putea plăti însă în rate, în conformitate cu o nouă ordonanță, ce va emite guvernul, la timpul său.

La începutul primăverii.

— Cu zor și mare chibzuire la lucrările agricole. —

Primăvara a sosit de nou, cum cântă V. Alexandri, ... «*cu frumoasele ei zori, cu câmpiile ei pline de pluguri, de muncitori*» ...

Zorile sunt, fără îndoială frumoase, și în această primăvară, ca și altădată, deși acum nu prea avem prilej de a admira frumuseța lor; câmpiile însă, în tot cazul, sunt mai puțin pline de pluguri și muncitori. Harnicii noștri muncitori de câmp sunt acum pe alte meleaguri și multe pluguri au rămas fără stăpâni, iar animalele de lucru s'au împuținată și ele și se împuținează din zi în zi.

Cu toate aceste disordini mari, prodase în rostul agriculturii, lucrările trebuesc făcute. Căci nu e iertat să sufere izvorul dător de vieață, care este agricultura.

De aceea cu venirea primăverii' griji multe și mari se abat asupra inimilor tuturor. Și cum nu? Când tocmai la începutul acestui anotimp se îngrămădesc unele din cele mai de căpetenie lucrări agricole.

Cine nu știe, că acum sunt a se face *arăturile de primăvară* și sămănatul grâului, orzului, ovăsului, mazerei, mazărichei și lucernei?

Cine nu știe, că acum se desgroapă, se taie, se cercuesc și sapă *viile*? Cine nu știe că acum trebuie făcut greblatul locurilor cu lucernă și trifoiu, curățitul și grăpatul *fânațelor*, curățitul *pomilor* de uscături și omide, *altoitul* pomilor, *săpatul grădinilor* și sămănatul *legumelor*?

Unde mai punem, apoi, aratul și sămănatul locurilor, cari au rămas nelucrate în toamna trecută? Unde căratul și imprăștiatul gunoiiului ș. a.?

Și toate aceste sunt numai începutul lucrărilor, cari din săptămână în săptămână și din zi în zi se îngrămădesc, așteptând fiecare să fie îndeplinită fără întârziere.

Iar pe când aceste lucrări, fără să mai înșirăm trebile nenumărate din casă și din jurul casei, se întetesc deodată, mai ales și din cauza, că jumătatea primă a lunei Martie a fost cu totul nepotrivită pentru orice lucrări agricole, — golul celor duși la răsboiu aproape din fiecare familie face să se simtă, ca nici-când altădată, lipsa aceasta mare și neînlocuibilă în agricultură.

Iată pentru ce am spus că de griji multe și mari sunt cuprinse acum inimile celorce trebuie să lucreze glia strămoșească. Pentru că, în adevăr, lipsind tocmai brațele cele mai puternice și îndemnatice la lucrul câmpului, femeile și copiii trebuie să îndeplinească, în locul lor, toate. Și astfel e de sine înțeles, că aceste persoane neajutorate să fie cu *zor*, cu hărnicie fără păreche. Și chiar cu tot zorul, fiind lăsate lucrările agricole numai în grija lor, treburile nu vor putea merge bine.

Nici chiar cea mai mare chibzuială și cea mai bună ordine și împărțire, ce s'ar urmă la săvârșirea lucrărilor, nu va fi în stare să înlocuiască hărnicia și

destoinicia încercată a celorce lipsesc dela conducere. Astfel se impune, în aceste vremuri grele, *sărirea în ajutor a rudeniilor, vecinilor, prietinelor și a tuturor celor aparținători comunei*. Caritatea sau iubirea creștinească a deaproapelui are acum cel mai bun prilej de a se valida. Conducătorii comunelor noastre, preoții, învățătorii, primăriile comunale etc. —, căci numai tot lor li s'a putut încredința îndatorirea *comisiilor* contemplate de a ține seamă în acest an, dacă fiecare familie își poate lucra moșia și de a stăru, ca neapărat, toate să se lucreze și nimic să nu rămână părăginit, — acești conducători ai satelor noastre, povățuiți de dragostea adevărat creștinească, vor trebui să fie neobosiți și să procedeze cu cea mai mare chibzuială la aranjarea afacerilor economice în comună, stăruind ca lucrările să se facă toate la vreme și bine și ca locuri nelucrate să nu rămână în hotar. Pentru că numai în chipul acesta vom putea nădăjdui recolte mulțumitoare, de cari avem, tocmai în acest an, mai mare trebuință, deoarece dela aceste recolte atârână desvôltarea mai departe economică și progresul popoului nostru. Dacă se vor produce și în acest an cele de trebuință pentru hrana tuturor, se face tot ce se poate așteptă dela plugăria noastră.

*

Îndatăce îngădue timpul, cine numai poate *să are*. Cine nu dispune de animale de lucru, să sape cu hârlețul sau chiar și cu sapa atâta cât birue. În unele ținuturi s'a arat și săpat și în Ianuarie și Februarie; deasemenea s'a arat de cu toamnă, ceea ce am recomandat și noi în coloanele acestei reviste. Cine a lucrat astfel a făcut un lucru foarte cuminte, pentru că prin această lucrare și-a îmbunătățit pământul și și-a înlesnit săvârșirea lucrărilor acum, când ele se întetesc, astfel încât omul nu mai știe unde îi stă capul.

Aratul e acum lucrul de căpetenie, și trebuie să se are fără întrerupere. Oamenii să nu facă cum au fost obicinuiți până acum, crezând că, s. e., pentru porumb, cartofi și napi nu se poate ară în Martie, ci numai în Aprilie Nu. Ci să are acum pentru grâu de primăvară, pentru orz, ovăs, napi, porumb, cartofi ș. a. pentru că s'a dovedit prin experiență, că pământul e cu mult mai bine pregătit și cultivat, dacă se ară cu mult mai înainte de sămănat. Și apoi, dacă aratul se va face în acest mod, celce și-a arat locurile sale poate să meargă să ajute și celora ce nu au vite de lucru, sau dacă și au, poate, nu știu meșteșugul aratului.

Grâul de primăvară, orzul, ovăsul, mazărichea, trifoiul și lucerna se samână îndatăce pământul s'a svântat, ca ele să poată fi sămănate. Spicoasele de primăvară, sămănate mai de timpuriu, dau de obicei recoltă mai bună, decât cele sămănate mai târziu și în modul acesta folosul este dublu, având deoparte recoltă mai bună, iar de altă parte putând sări și în ajutorul altora până vine timpul de a sămăna napii, porumbul, cartofii, fasolea ș. a.

În tot cazul însă se va lucra cuminte, mai ales în această primăvară cu puțini lucrători și puține ani-

male de lucru, dacă se vor ară înaintea și locurile destinate pentru sămănatul porumbului și celorlalte plante, cari se samănă în Aprilie. Numai așa ceice au animale de lucru vor putea ajunge să lucreze și în brazda altora, cari sunt avizați la ajutor străin.

Se recomandă, în acest an mai ales, sămănatul cu mașina a spicoaselor de primăvară.

Cu acest fel de sămănat se cruță circa a patra parte din cvantul de sămăntă, care ar trebui sămănată prin împrăștiere. Și, în acest an de scumpete ne mai pomenită, această cruțare reprezintă sume considerabile.

Dupăce s'au făcut arăturile necesare și sămănatul spicoaselor de primăvară, vor trebui luate cu zor și mare chibzuire celelalte lucrări economice, cari trebuie făcute înainte de sămănatul porumbului, al cartofilor și napilor.

Cine va mai ajunge și va putea, nu trebuie să lase neîndeplinite, în întregime, lucrările necesare în lucerniști și trifoiști, nici cele din livezi și grădini. Apoi lucrările la vii, cari cad în această perioadă, nu pot fi, la nici o întâmplare, amânate, nici neglijate.

Iată pentruce femeile, copiii și chiar bătrânii trebuie să fie acum cu mare zor la lucru din zori și până'n seară și bine să chibzuiască ce au să facă și cum să facă.

Bilanțuri instructive.

„Doina“ din Câmpeni. — Nu numai numele e simpatic, ci și bilanțul actual e absolut ireproșabil atât în ce privește statorirea profitului net, cât și rezervele latente.

Față de K 22,482 în anul precedent se statorește acum un profit net de numai K 3,600—, care să se distribue ca dividendă de 6 la sută asupra capitalului de 60,000 nominal. — Nimic mai mult. — Când socotim că anul trecut s'au acordat spre acelaș scop 6000 cor.; când socotim că nici aceste 10 la sută asupra nominalului de 60,000 nu erau exagerate cât timp fondul de rezervă se cifrează cu K 105,200, adică peste 166% ale capitalului fundamental: trebuie să remarcăm cu deosebită laudă gestul și precauțiunea conducătorilor institutului, care va întimpină — cred — aprobare unanimă și din partea acționarilor convocați în adunare generală pe 8 Aprilie.

Dintre rezervele latente amintesc lipsa intereselor restante și a discountului, apoi K 22,050— dobândă cuvenită anului 1915.

Conturile de cheltuieli au rămas în cadrul anului precedent.

Condițiile de existență și prosperitate sunt date.

Tot ce aș dori, ar fi ca în bilanțurile viitoare să figureze la *Active* bunăoară și afacerile de *Cereale*. Dorință izvorită din motive analoage cu cele amintite apropo de „Piatra“ din Teiuș.

*

„Hațiegana“ iarăși dovedește mare precauțiune în compunerea bilanțului. Intereșe restante nu are, deși i s'au înmulțit restanțierii. Discount nu are deși Reescontul trece de 418,000 cor. — Dobânda cuvenită anului 1915 se cifrează cu K 12,808— Profitul net de K 20,066— față de K 54,311 în anul precedent, se distribue:

a) dividendă de 4%	K 18,000—
b) remunerație funcționarilor fără drept la tantieme	„ 400—
c) pentru scopuri de binefacere	„ 400—
d) fondului special de rezervă	„ 1,266—

„Deoarece în anul acesta profitul este minimal și nu arată vre-un plus, după care s'ar putea plăti tantieme, de sine înțeles, că plățirea aceluia anul acesta va trebui să se sisteze, atât cu privire la membrii direcțiunii și comitet, cât și cu privire la funcționari“.

Procedeu corect, deși exprimat anevoios.

Intre activele bilanțului deocamdată nu figurează afacerile de *cereale*, totuș remarc o întorsătură în acest sens. Astfel și „Hațiegana“ a intrat în consorțiul de bănci, care a preluat dela comitatul Hunedoarei desfacerea a 1400—1500 vagoane de cucuruz între consumătorii din comitat.

Examinând un bilanț ca acesta nu-mi pot reține nedumerirea de ce și-au dat demisia mai mulți membri din direcțiune? Lucrurile omenești nu pot fi spre mulțumirea tuturor. Astfel și în întreprinderile economice-financiare se ivesc fapte bune, dar și rele. V vorba e: să prevaleze cele bune! Tocmai războiul de acum ne învață că în tranșarea diferendelor inevitabile nu trebuie să ne luăm refugiul imediat la tunuri și mitraliere, ci trebuie să observăm toată concilianța combătând obiectiv numai răul, faptele intenționat greșite, nici decât instituția, care nu poartă nici o vină.

Gavr. Todica.

AGRICULTURA.

Starea agricolă a României la sfârșitul lunii Ianuarie 1915 st. n.

Timpul în general foarte călduros, cerul mai mult acoperit, precipitațiile dese și umezeala mare din cursul acestei luni au folosit sămănaturilor târzii de toamnă, cari s'au putut încă desvoltă. Din cauza ploilor, a umezelei prea mari și a lipsei gerurilor pretutindeni drumurile s'au desfundat încât transporturile și orice comunicații s'au făcut cu foarte mare greutate; pe alocuri fiind chiar imposibile.

Orice muncă agricolă a fost suspendată în cursul acestei luni; totuș în cea mai mare parte a Dobrogei, pe alocuri în câmpie și în Moldova de jos, mai toată luna, dar mai ales în prima jumătate, s'au făcut arături și întorsuri pentru sămănaturile de primăvară pe alocuri (Cara-Murat, Cogilac, Cobadin, etc., în Constanța s'a sămănat chiar orz și mult grâu.

Sămănăturile făcute au mai crescut în primele 13 zile când timpul a fost în mare parte frumos și cald, asemeni și în a treia decadă după topirea repede a zăpezii. Au răsărit chiar și sămănăturile cele mai târzii puse în Decembrie sau începutul lunii Ianuarie. Sămănăturile din locurile joase cam sufer din cauza prea multei umezeli.

Iarba a crescut și câmpul a înverzit pretutindeni în câmpie și în Dobrogea unde n'a fost acoperit cu zăpadă decât scurt timp.

Mugurii pomilor, arborilor și arbuștilor s'au mărit mult în această lună, iar la Oltina (Constanța) migdalii începuseră a înflori. Ghiociei au înflorit pretutindeni în mare cantitate.

S'au făcut pretutindeni, unde terenul a permis, desfundări pentru plantații de pomi și viță; s'au curățit pomii de uscături și de omizi.

Vitele s'au îndreptat de boalele ce sufereau; acum ele sunt cam slabe și sufer din cauza prea multei umezeli și a noroiului neputând fi scoase la aer din când în când; asemeni nutrețul fiind ud nu-l mănâncă cu poftă.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 26 Martie 1915.

În piața internațională de bani situația este neschimbată favorabilă. Discontul privat continuă a se mișca la un nivel foarte scăzut. În London discontul privat a cotaț $1\frac{3}{4}\%$, iar în Berlin $3\frac{3}{4}\%$.

În piața internă de bani domnește o stagnațiune generală. De un șir de zile afacerile pauzează și lipsesc băncilor mari prilejurile de plasare a disponibilităților. Din motivul acesta discontul privat arată tendință spre reducere și a cotaț în Viena, pentru material I $3\frac{1}{4}\%$ iar în Budapesta pentru același material $3\frac{3}{4}\%$.

SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Corvineana“ institut de credit și de economii în Hunedoara și-a ținut adunarea generală ordinară la 23 crt. sub prezidiul dlui Dominic Rațiu.

Adunarea generală a aprobat raportul direcțiunii și bilanțul încheiat la 31 Dec. 1914 și a votat atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutul pentru gestiunea lor pe anul trecut.

Dividenda anului 1914 s'a fixat cu 7% = 7 cor. de cupon, care se răscumpără imediat după adunarea generală.

În direcțiune au fost realeși cu totalitatea voturilor domnii: Simion Chirea și George Popoviciu, iar în comitetul de supraveghiere domnii Dominic Rațiu, Otto Popovits, Alexandru Petreu și Eduard Toth.

„Banca Poporală“ din Caransebeș și-a ținut adunarea generală în 11 Martie 1915. Rapoartele direcțiunii și comitetului de supraveghiere s'au primit unanim. Dividenda s'a fixat cu 4% = 4 cor. de acție. Membrii din direcțiune, comitetul de supraveghiere și funcționarii au renunțat la tantiemele statutare în favorul fondului de rezervă.

CRONICĂ.

Rugare către băncile noastre. *On. noastre institute de bani, cari și-au ținut deja adunarea generală sunt rugate să binevoiască a ne comunica, pe scurt, hotărârile mai importante luate cu acel prilej și în special cele privitoare la dividenda anului 1914 și la termenul de plată a cuponului de dividendă, precum și eventualele schimbări de persoane în direcțiunea și în comitetul lor de supraveghiere.*

*

Necrolog. *Juliu Bardosy*, prezidentul direcțiunii institutului „Arieșana“ în Turda a încetat din viață la 24 crt., în etate de 75 de ani.

*

Înlesniri pentru transportul cerealelor din România în Ungaria. Una dintre cele mai mari piedeci pentru importul cerealelor din România în Ungaria a fost până acum, că vagoanele românești puteau transporta marfa destinată exportului numai până la granița română, unde apoi avea să se facă transbordarea, fie pe cară, fie pe vagoane ungare, lucru împreună nu numai cu însemnate cheltuieli, ci și cu multă pierdere de vreme.

Pentru a înlesni exportul și a împiedeca aglomerarea vagoanelor și a cerealelor la diferitele stațiuni ale căilor ferate române, guvernul a hotărât a pune la dispoziția cercurilor interesate *vagoane directe pentru punctele ungare de frontieră*. Astfel în viitor vagoanele române vor putea merge până la următoarele stațiuni din Ungaria:

1. *Turnu-Roșu sau Copșa-mică*, dacă au fost încărcate pe una din stațiunile liniei *Piatra-Olt — Rîul-Vadului sau Filiași — Târgul Jiului*. 2. *Feldioara sau Sepsî-Szent-György*, dacă au fost încărcate pe una din stațiunile liniei *Câmpina-Predeal*. 3. *Gyimes* sau *Csikszereda* dacă au fost încărcate pe una din stațiunile *Adjud-Palanca* sau *Bacău-Piatra-Neamțu*.

*

Obligativitatea amestecării făinii, amănată la timpul său din partea guvernului, din motiv că în multe ținuturi ale țării a lipsit cantitatea necesară de făină de porumb, a intrat în vigoare, în temeiul unei nouă ordonanțe, la 20 crt.

*

Imprumuturi pe warante în România. Camera română a votat o lege, prin care se crează în România *Casse de credit pe warante pentru agricultori și industriași*.

Câte o astfel de casă pentru agricultori, industriași și comercianți, este instituită în fiecare capitală de județ; ele vor fi puse sub controlul și supraveghierea ministeriului de finanțe.

Un comitet central, compus din guvernatorul Băncii Naționale, directorul Creditului Funciar Rural din București, din un mare agricultor, un mare industriaș și un negustor va ajuta pe ministrul de finanțe în această sarcină.

Această casă are dreptul, de a acorda împrumuturi cu termen determinat, garantate prin un gaj, care trebuie să aibă o valoare de minimum trei mii franci și care trebuie să consiste din produse întreprinse în magazine.

Suma acordată nu va putea trece ca cincizeci la sută peste valoarea gajului; Casa va putea de asemenea să primească în gaj titluri de rentă de Stat, scrisori fonciare rurale și urbane, bonuri de ale casei rurale și obligațiuni comunale și județene.

Termenul împrumutului nu va putea trece peste șase luni; dobânda împrumutului e fixată cu 7 la sută.

Casa va putea acorda împrumuturi de natura aceasta până la concurența sumei de o sută de mil.

*

Agiul aurului. Plata în aur a taxelor vamale de export, impus de guvernul român, a provocat o urcare extraordinară a pretului monetelor de aur în România. Pentru o piesă de 20 franci aur (Napoleon) s'au plătit până la 30 Lei hârtie, iar piesele de 20 Marce aur s'au plătit cu Lei 32.50.

În timpul din urmă cererea cea mare după monete de aur s'a mai redus, scăzând și prețul Napoleoni-lor la 26 Lei hârtie, iar al pieselor de 20 Marce aur la Lei 29—30. Reducerea se datorește faptului, că în urma unei noue dispoziții a guvernului, taxele vamale se pot plăti și în monetă-hârtie, plus diferența între prețul de zi al aurului și banilor de hârtie.

*

CertIFICATE DE TRANSPORT. Cu începere dela 29 crt. se introduc, în temeiul ordonanței ministeriului Nr. 952/1915 M. E. pentru transportul grâului, săcării, orzului, porumbului și a cartofilor, precum și a făinurilor fabricate din acestea, niște *certIFICATE DE TRANSPORT* fără de cari *nici pe calea ferată, nici pe vapoare sau cu automobile* nu se mai pot transporta produsele alimentare de mai sus.

Certificatele le liberează organele administrative de prima instanță; în comune mici și mari protopretorul și în orașe cu magistrat regulat căpitanul orașului resp. locțiitorul său.

*

Noul împrumut de războiu al Germaniei. Subscripțiunea noului împrumut de războiu german a dat un rezultat neașteptat de splendid. Suma scrisă se cifrează cu 9 miliarde Marce. În interval de câteva luni poporul german a scris pentru scopurile războiului horenda sumă de 13.6 miliarde Marce.

*

„Banca Națională a României“. Situațiunea sumară la 7 Martie 1915 în comparație cu 8 Martie 1914 prezintă următoarele cifre:

Activ: Stoc metalic: Lei 218.122,968 și anume: aur (monete) Lei 153.996,712, aur (lingouri) L 140,000 trate și disponibil considerate ca aur Lei 63.986,256 (în 1914 Lei 210.612,229) anume, aur (monete) L 153.970,229, aur (lingouri) —, trate și disp. cons. ca aur Lei 56.642,000). Argint și diverse monete: Lei 836,165 (în 1914 Lei 642,610). Efecte scontate Lei 222.195,856 (în 1914 Lei 168.862,637). Împrumuturi pe efecte publice în cont-curent: L 55.683,713 (în 1914 L 47.861,108). Împrumutul Statului de 15 mil. fără dobândă (1901): L 11.273,958 (în 1914 L 11.924,059). Împrumutul Sta-

tului în cont-crt. pe bônuri de tezaur 4% aur (1914): L 158.110,667 (în 1914 Lei —). Efectele cap. social: Lei 11.546,075 (în 1914 Lei 11.999,674). Efectele fond. de rezervă: Lei 16.559,777 (în 1914 Lei 16.933,877). Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor Lei 3.996,281 (în 1914 Lei 4.070,281). Imobile: Lei 6.733,989 (în 1914 Lei 6.603,497). Mobilier și mașini de imprimare: Lei 1.096,439 (în 1914 Lei 1.015,450). Cheltuieli de administrațiune: Lei 651,385 (în 1914 Lei 722,053). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 130.604,816 (în 1914 Lei 150.026,992). Bonuri de tezaur 4% aur în gaj p. Impr. Statului: Lei 200.000,000 (în 1914 Lei —). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 162.880,925 (în 1914 Lei 129.463,348). Conturi curente: Lei 41.565,137 (în 1914 Lei 13.325,136). Conturi de valori: Lei 23.047,746 (în 1914 Lei 20.873,148). Conturi diverse: L 30.834,766 (în 1914 Lei 34.718,808). Pasiv: Capital: L 12.000,000 (în 1914 L 12.000,000). Fond de rezervă: L 39.402,565 (în 1914 L 36.818,268). Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor: L 5.687,346 (în 1914 L 5.309,358). Bilete de bancă în circulațiune: L 606.096,972 (în 1914 Lei 410.079,660). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 3.152,769 (în 1914 Lei 2.213,141). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 54.438,828 (în 1914 Lei 27.862,245). Efecte și alte valori de restituit: Lei 493.485,741 (în 1914 Lei 279.490,340). Conturi diverse: Lei 81.476,442 (în 1914 Lei 55.881,895).

Taxa: Scont 6%, dobânda 7%.

Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Banca	%	Suma K	Scadența
«Armonia»	6	6—	
«Avrigeana»	8	8—	
«Banca Poporală», Dej	4	4—	
«Bihoreana»,	5	10—	25 Martie 1915
«Bocșana»,	5	5—	
«Casele privileg. de împrum. pe amanet», București	7½	35— lei	
«Cassa de păstrare», Sasca-mont.	6	6—	
«Corvineana»,	7	7—	
«Doina»,	6	6—	
«Hațiegana»,	4	4—	23 Martie 1915
«Izvorul», Ighiu	5	5—	
«Iulia»,	10	10—	1 Iulie 1915
«Lăpușana»,	10	10—	1 Iulie „
«Maramurășana»,	5	5—	17 Martie 1915
«Mercur», Năsăud	6	12—	1 Iunie 1915
«Orientul»,	5	5—	15 Iunie „
«Patria»,	10	20—	15 Martie 1915
«Piatra»,	6	6—	10 „ „
«Porumbăceana»,	8	8—	
«Șercăiana»,	10	10—	10 Martie 1915
«Someșiana»,	6	12—	8 Aprilie 1915
«Speranța», Hosman	5	2.50	28 „ „
«Steaua»,	7	7—	1 Maiu 1915
«Târnăveana»,	5	5—	25 Martie 1915
«Timișiana»,	7½	15—	
«Voileana»,	5	5—	1 Maiu 1915
«Victoria»,	10	20—	imediat
«Vlădeasa»,	3	3—	15 Maiu 1915

SUMAR.

Moratoriul — prolongit — La începutul primăverii — Bilanțuri instructive — Agricultura: Starea agricolă a României la sfârșitul lunii Ianuarie 1915 st. n. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societ. financ. și comerc.:* «Corvineana» «Banca Poporală». — *Cronică:* Rugare către băncile noastre, Necrolog, Inlesniri pentru transportul cerealelor din România în Ungaria, Obligativitatea amestecării făinii, Împrumuturi pe warrant, Agiul aurului, Certificate de transport, Noul împrumut de războiu al Germaniei, Banca Națională a României.

„ORIENTUL”,

instituit de credit și de economii, soc. pe acții, Dobra. | takaréék és hitelintézet mint részvénytársaság, Dobrán.

CONVOCALLRE.

Domnii acționari ai «Orientul»-ui, instituit de credit și de economii, societate pe acții în Dobra, se convoacă prin aceasta, în sensul statutelor la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 24 Aprilie st. n. 1915 la orele 10 a. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea și deschiderea adunării în înțelesul §§-lor 20, 23, 24 și 25 din statute.
2. Raportul direcțiunii, prezentarea conturilor bilanț și profit și pierdere încheiate la 31 Decembrie 1914, raportul comitetului de supraveghiere. Aprobarea acestora.
3. Absolvarea direcțiunii și comitetului de supraveghiere de gestiunea anului 1914.
4. Împărțirea profitului curat, realizat cu finea an. 1914.
5. Îndeplinirea vacanțelor din direcțiune eventual și din comitetul de supraveghiere.
6. Alegerea bărbaților de încredere externi în înțelesul §-lui 45 din statute.
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, fie în persoană, fie prin plenipotențiați, au a depune acțiunile și eventual plenipotențele la cassa institutului sau la cassa altor institute membrii ai «Solidarității», cel mai târziu până la 23 Aprilie st. n. 1915 orele 4 p. m.

Dobra, la 6 Februarie 1915.

DIRECȚIUNEA.

Activa — Vagon. Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914. — Mărgszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f
Cassa — Pénztári készlet	6,985	44
Cambii cu cavenți — Leszámitolt váltók	190,394	—
Cambii cu acoperire hipotecară — Jelzálogilag biztosított váltók	88,965	—
Obligațiuni — Kötelezvények	1,668	281,027
Efecte — Értékpapírok	—	8,790
Realități — Ingatlanok	—	3,548
Diverse conturi debitoare — Különböző adósok	—	442
		51
	300,793	20

MEGHIVÓ.

Az «Orientul» takaréék- és hitelintézet mint részvénytársaság Dobrán t. részvényesei a társaság alapszabályainak 20 §-a értelmében ezennel meghivatnak és felkéretnek, hogy résztvegyenek a

VII évi rendes közgyűlésen,

mely Dobrán az intézet helyiségében 1915 évi április hó 24-én d. e. 10 órakor, fog megtartatni a következő

Napi renddel:

1. A közgyűlés megalakulása és megnyitása, az alapszabályok 20, 23, 24, 25, §-ai értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése az 1914, december 31-ével lezárt mérleg, nyereség és veszteség-számlák bemutatása a felügyelő-bizottság jelentése, ezek jóváhagyása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése, a lefolyt üzletéről.
4. Az 1914 évi tiszta nyereség felosztása.
5. Üresedésbe menő igazgatósági esetleg felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.
6. A külbizalmi férfiak megválasztása a 45. § értelmében.
7. Esetleges indítványok.

Felkérjük azon részvényeseinket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy az alapszabályok 21 §-a értelmében részvényeiket legkésőbb f. évi április hó 23. délután 4 óráig vagy a pénztárunknál vagy a «Solidaritáta» bármely tagjának pénztáránál letegyék.

Dobra, 1915 február hó 6-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Debit — Kiadások. Contul profit și pierdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Bevételek.

	K	f
Interese — Kamatok:		
după depuneri — betétek után	7,506	43
la fondul de rezervă și fondul de pens. — tartalék és nyugdíjalap után	893	43
interese de reesc. — visszlesz. kamat.	4,442	46
Spese: — Költségek:		
Salare — Fizetések	4,563	73
Diverse spese — Különböző költségek	1,342	04
Porto — Postadij	235	76
Chirie — Lakbér	360	—
Dare: — Adó		
directă — egyenes	2,597	30
10% după interese de dep. — 10% tőke kamata	750	66
Amort. din efecte — Értékpapírok leírása	—	3,000
Profit curat — Tiszta nyereség	—	8,013
		44
	33,704	75

	K	f
Interese: — Kamatok:		
Interese dela împrumuturi cambiale cu cavenți — leszámitolt váltóktól	21,422	11
dela impr. camb. cu acop. hipotecară — jelzálogilag biztosított váltóktól	7,186	80
dela obligațiuni — kötelezvényektől	137	11
dela efecte — értékpapiroktól	36	—
Proviziuni și alte venituri — Jutalékok és egyéb jövedelmek	—	4,922
		73
	33,704	75

Dobra, la 31 Decembrie 1914. — Dobrán, 1914 évi december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Petru Hădan m. p. Dr. Petric m. p. Nicodim Ardeleanu m. p. Vraciu m. p. Iosif Petrovits m. p.
E. Șuiaga m. p. I. Muntean m. p. Laeș László m. p. Aurelian Oprean m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile bilanț și profit și pierdere prezente și le-am aflat exacte. — Alolított felügyelőbizottság a jelen mérleg és nyereség és veszteség számlákat megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Dobra, 6 Februarie 1915. — Dobrán, 1915 február hó 6-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

George Cărăbașiu m. p. președinte — elnök. Laeș Haneș m. p. Alexandru Rain m. p. Petru Sindea m. p.

„ORIENTUL“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Dobra.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere, în înțelesul legii și a statutelor institutului nostru «Orientul», avem onoare a Vă raporta, că am controlat atât în decursul anului expirat cât și cu ocaziunea încheierii conturilor toate afacerile institutului și le-am aflat în deplină ordine.

Am examinat conturile bilanț și profit și pierdere, încheiate la 31 Decembrie 1914, și le-am aflat în deplină ordine și exacte. Ne alăturăm întru toate la propunerile direcțiunii, pe cari Vă rugăm să le aprobați.

Dobra, 6 Februarie 1915.

Tisztelt közgyűlés!

Alólirott felügyelő bizottság a törvény és az «Orientul» intézetünk alapszabályai értelmében tisztelettel jelentjük, hogy egy a mult évi folyamán valamint a számlák lezárása alkalmával az intézet összes operációit megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

Az 1914 évi december hó 31-én lezárt mérleg- és nyereség és veszteség számlákat szintén megvizsgáltuk, helyesnek és teljes rendben találtuk. Az igazgatóság összes javaslataihoz hozzá járunk és kérjük ezeket jóváhagyni méltóztatassanak.

Dobrán 1915. évi február hó 6-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

George Cărăbașiu m. p., preșident — elnök.

Rain Sándor m. p.

Petru Sindea m. p.

Laes Haneș m. p.

„ARDELEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie

Raportul direcțiunii către adunarea generală ordinară din 9 Aprilie 1915 n.

Onorată adunare generală!

Întrasem în 1914, anul al treilea de grea criză financiară, cu nădejdea că are să urmeze o ușurare de sub depresiunea generală și cu încredere în sosirea unor stări normale. O deduceam aceasta din ieftinirea pieții de bani, dictată în semestrul prim de banca de emisiune și din economia agricolă, ce se arată mult promițătoare.

Paralel cu îmbunătățirea situației de bani se simția o mai sigură orientare și în politica externă, așa că neliniștea și neîncrederea ce domnia în anii anteriori asupra întregii viați economice financiare, în urma stărilor externe, dar mai ales în urma încetării războiului balcanic, cu încetul a început a se delătura și a se îndrepta spre bine.

Sub influința acestei încrederi vieța economică a început a pulsa mai viu, instituturile financiare a se mișca mai liber, iar clientela a răsufla mai ușor.

Astfel și institutul nostru în semestrul prim al anului trecut începuse din nou să opereze mai cu ușurință servind clientela în trebuințele sale mai ales numai de caracter agricol.

Avântul economic, ce se pornise însă nu fu de durată. În luna August izbucni războiul, ce luă caracter mondial și care în prezent încă e în curgere. Iși făcură iute apariția neîncrederea, lipsa de afaceri, stagnarea vieții economice, scumpetea extraordinară, depresiunea generală.

Mai simțitori deveniră deponenții, cari își reclamară economisirile, — dar urmară imediat dispozițiuni legale extraordinare, moratoriu. Trecând apoi și spaima primelor săptămâni a acțiunilor militare, lumea a început a se obicinui cu noua stare de lucruri. Vieța economică totuși își făcu cursul ei în vârtejul greutăților ce se iviră, circulația de bani însă deveni mai vieaie, sigur și în urma trebuințelor și prețurilor urcate. Era natural ca din această circulație și la bănci să se adune numărare. Clientela însă a avut anumite rezerve, ba a devenit nepăsătoare, s'a folosit cât de bine de moratoriu, iar o mare parte a intrat sub arme, așa că instituturile de bani sunt silite să încheie cu mari pretensiuni restante.

Aceste stări excepționale de sigur au avut influință și asupra institutului nostru. Deponenții au reflectat la sume mai însemnate parte direct pentru trebuințele proprii, parte pentru subscrieri la împrumut de războiu. În acest scop am fost necesități să apelăm la nou credit de reescont, din care însă în anul curent devenind circulația de bani mai vieaie am redus deja o sumă însemnată.

În mod firesc am sîstat acordarea de credite nouă. Nu a fost însă nici institutul nostru cruțat de nepăsarea clientelei datorase, care și-a impus anumite rezerve și a uzat în mod considerabil de moratoriu și astfel a trebuit să admitem o creștere a pretensiunilor restante, după ce institutul cu intenția de a crută și servi clientela nu s'a folosit de drepturile ce i le da moratoriul.

În situația dată trebuind să onorăm depunerile și reescontul cu procent mai urcat, fără a crește simțitor etalonul la împrumuturi, prin sistarea de afaceri și în urma replătirilor de împrumuturi operațiunile institutului și profitul curat au trebuit să dea încâtva îndărăt, ceea ce credem că în împrejurările date va întruni și asentimentul D-Voastră.

Raportăm că încă în vara anului trecut ne-a succes să realizăm un împrumut mai mare, despre care prezentăm raport special.

Cu regret ne aducem aminte de moartea vicepreședintelui Nicolae Vlad, întâmplată în anul trecut. Propunem ca în semn de condolență să i se eternizeze amintirea în procesul verbal al adunării generale.

Raportăm în fine că din membrii direcțiunii au fost mobilizați trei, iar din funcționari cinci.

Cu finea anului trecut a expirat mandatul membrilor Dr. Ioan Margita, Dr. Sever de Orbonaș și Nicolae Vlad, precum și mandatul de trei ani al comitetului de supraveghiere.

Premițând acestea ne luăm voie a Vă prezenta propunerea pentru împărțirea profitului curat din anul trecut și anume:

5%	dividendă statutară după capitalul de K 1.000,000	K 50,000—	
	din restul de K 72,062·32:		
10%	fondului special de rezervă	K 7,206·23	
9%	tantiemă direcțiunii	„ 6,485 60	
2%	„ comitetului de supraveghiere	„ 1,441·25	
1%	„ directorului executiv	„ 720 62	
6%	„ funcționarilor definitivii	„ 4,322 74	
5%	pentru scopuri culturale și de binefacere	„ 3,603·12	
2%	fondului de pensiuine	„ 1,441·25	K 25,221·81
	supradividendă de 3%	„ 30,000—	
	remunerație funcționarilor definitivii, provizori și servitorilor	„ 3,916·77	
	supradotație fondului special de rezervă	„ 10,000—	
	de transportat în contul anului următor	„ 2,923·74	
			Total: K 122,062·32

Primind această propunere dividendă anului 1914 va fi de 8 cor. de acție.

Din cvota pentru scopuri culturale și de binefacere propunem să se dea:

Pentru zidirea școalei comerciale române din Brașov suma restantă de 2000 cor., iar restul la dispoziția direcțiunii pentru ajutorarea familiilor celor mobilizați.

Terminând Vă rugăm ca după ascultarea raportului comitetului de supraveghiere

a) să stabiliți bilanțul pe 1914, să distribuiți profitul curat conform proiectului de sus, să dați direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutoriu pentru gestiunea anului trecut;

b) să întregiți pe 3 ani locurile vacante din direcțiune;

c) să alegeți comitetul de supraveghiere pe nou period de trei ani.

Orăștie, din ședința direcțiunii institutului de credit și economii «Ardeleana», societate pe acții, ținută la 19 Martie 1915.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
președinte.

Dr. Octavian Sglimbea m. p.,
director-executiv.

„CORDIANA”, institut de credit și de economii, societate pe acții în Fofeldea.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «Cordiana», societate pe acții se invită conform §-lor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului) *Duminică 11 Aprilie st. n. 1915 după amiază la 1 oră.*

O b i e c t e l e :

1. Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului de gestiune 1914 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voesc să participe la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele dovezi de plenipotență, cel mult până Vineri, în 9 Aprilie n. a. c., la 6 ore p. m., la cassa institutului în Fofeldea, la Filiala institutului nostru în Agnita, la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiu, «Filiala Albina» în Brașov, sau la «Cassa de păstrare» în Săliște.

Fofeldea, 21 Martie 1915.

Direcțiunea.

Active — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914.	Mérlegszám 1914. dec. hó 31-én.	Pasive — Teher.
		K f	K f
Cassa — Kézpénz	9,006·82	Capital societar — Részvénytőke	120,000·—
Cambii de bancă — Bankváltók	631,621·—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	48,217·—
Imprumuturi ipotecare — Jelzálogkölcsönök	96,127·—	Fond. spec. de rezervă — Rendkívüli tartalék alap	3,587·—
Credite de cont-curent — Folyószámla	6,311·02	Fondul de pensii — Nyugdíj alap	7,408·—
Efecte — Értékpapírok	4,400·—	Depuneri spre fructificare — Betétek	312,760·66
Realități — Intézeti házak	6,300·—	Reescont — Visszszámítás	192,472·—
Mobiliar — Felszerelés	1,065·—	Creditori — Hitelezők	45,556·—
amortizare — leírás	105·—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	72·—
	960·—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	9,652·—
		Profit curat — Tiszta nyereség	15,001·18
	754,725·84		754,725·84

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.	Credit — Követel.	
		K f	
Interese — Kamatok:		Interese: — Kamatok:	
pentru depun. spre fruct. — Betéti kamatok	16,873·89	dela cambii de bancă — leszámított váltók után	30,948·66
pentru credite de cont-curent — folyó számla	1,585·21	dela imprumut. hipot. și pe oblig. — jelzálogos kölcsönök után	5,252·18
	18,459·10	dela efecte — értékpapír után	160·—
Spese — Költségek:		Chirie — Házbér	800·—
porto, tip., diverse — Postadíj nyom., különféle	2,533·04	Proviziuni — Jutalékok	12,395·02
salare — fizetések	7,341·70		
marce de prezență — jelenléti díjak	221·60		
chirie — házbér	700·—		
	10,796·34		
Contribuțiune: — Adó:			
directă și arunc. com. — Egyenes, ut és megyei adó	3,413·06		
10% după interese de depun. — 10% betéti kamatok után	1,781·18		
10% amort. din mob. — 10% a lelt. számlán	105·—		
Profit curat — Tiszta nyereség	15,001·18		
	49,555·86		49,555·86

Fofeldea, 31 Decembrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Iosif Lissai m. p., președinte. Petrescu m. p., director-executiv. I. Nastase m. p., contabil. V. Bonea m. p. v.-prez.
I. Precup m. p. I. Neagu m. p. A. Manuil m. p. I. Vătășan m. p. Dr. S. Cheșian m. p.

Examinând conturile prezente, le-am aflat exacte.

Fofeldea, 21 Martie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Aureliu Millea m. p. George Pralea m. p. Ioan Popa m. p. Pavel Manuil m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat în cursul anului trecut cărțile și valorile institutului «Cordiana» din Fofeldea, cum și ale filialei din Agnita și am aflat totdeauna cea mai bună ordine. Bilanțul anual și contul Pierderi și Profite pe anul de gestiune 1914, le-am examinat și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale institutului. Deci Vă propunem a da absolutor direcțiunii și subsemnatului comitet pentru anul de gestiune 1914. În privința împărțirii profitului curat ne alăturăm întru toate la propunerile direcțiunii.

Fofeldea, 21 Martie 1915.

Aureliu Millea m. p., președinte. George Pralea m. p. Ioan Popa m. p. Pavel Manuil m. p.

„LIPOVANA“,

institut de credit și economii, societ. pe acții, Lipova.

takarék- és hitelintézet részvénytársaság, Lippa.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Lipovana», societate pe acții se invită la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 22 Aprilie st. n. 1915 la 11 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcțiunii pe al douăzeci și unulea an de gestiune 1914.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decidere respective aprobarea bilanțului pe 1914, darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere (§ 26 din statute).
4. Decidere asupra întrebunțării profitului curat și fixarea dividendelor pe 1914 (§ 26 și 46 din statute).
5. Pertractarea eventualelor propuneri (§ 26 din statute litera l.).

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu § 16 și 17 din statute se avizează a depune la cassa institutului, acțiile și plenipotențele înainte de deschiderea adunării generale.

Lipova, 22 Martie 1915.

DIRECȚIUNEA.

MEGHIVÓ.

A «Lipovana», takarék és hitelintézet részvénytársaság t. részvényesei meghivatnak

XXI-dik rendes közgyűlésére,

mely 1915 április hó 22-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségben fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgat. jelentése a huszon-egyedik üzletéről, 1914.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1914 évi mérleg feletti határozat, illetve annak jóváhagyása az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása (az alapszabályok 26 §.).
4. A tiszta nyereség hováfordítása iránti határozat hozatal és az 1914 évi osztalék megállapítása (az alapszabályok 26 és 46 §).
5. Esetleges indítványok tárgyalása (az alapszabályok 26 §-a l. betű).

T. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni ohajtanak, felkéretnek hogy az alapszabályok 16 és 17 §-a értelmében részvényeiket és meghatalmazásaikat a közgyűlés megnyitása előtt az intézet pénztáránál letéteményezzék.

Lippa, 1915 márc. hó 22-én. AZ IGAZGATÓSÁG.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. Dec. hó 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Pénzkészlet	18,383-87	Capital — Alaptőke	200,000-—
Cassa de păstrare postală ung. — M. kir. postatakarékpénztár	133-48	Fond de rezervă — Tartalékalap	114,256-90
Bon în Giro-conto la B. A. U. și la alte bănci — Követeles giro-számlán		Fond pentru acop. eventualelor pereri — Alap esetleges veszteségek fedezetére	904-81
O. M. B.-nál és más bankoknál	1,542-—	Fond de pensiuni — Nyugdíjalap	25,754-23
Cambii — Váltók	795,257-53	Depuneri — Betétek	996,513-23
Cambii cu acoperire hipot. — Jelzálogilag biztosított váltók	745,373-43	Reescont — Visszszámítás	394,788-50
Oblig. hipot. — Jelzálogilag biztosított kötvények	69,991-50	Depozite — Letétek	16,021-27
Oblig. cu cavenți — Kötvények kezésekkel	53,909-51	Dare după interese de depuneri — Tőkekamatadó	2,845-94
Lombard — Értékpapirelőleg	9,577-—	Interese transitoare — Átmeneti kamat	12,360-92
Acții — Részvények	18,075-—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	240-—
Realități — Ingatlanok	51,353-08	Diverse conturi creditoare — Különbfele hitelezőszámlák	282-23
Anticipațiuni — Előlegek	3,041-34	Profit curat — Tiszta nyereség	8,187-96
Mobiliar după descriere — Felszerelés leírás után	1,296-—		
Interese de reescont anticipate — Visszszámítási átmeneti kamat	4,222-25		
	1,772,155-99		1,772,155-99

Spese — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla.	Venite — Bevétel.	
	K f	K f	
Interese la depuneri — Betétkamat	57,029-16	Interese dela cambii — Váltókamat	76,673-07
Inter. de reescont — Visszszámít. kamat	30,738-18	Inter. dela cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag biztosított váltó kamat	50,292-11
Inter. de Cont-c. — Folyószámla kamat	263-39	Inter. dela oblig. hipotecare — Jelzálogilag biztosított kötvénykamat	5,847-85
Int. la fond de pens. — Nyugdíjalap kamat	1,240-96	Inter. dela obligațiuni cu cavenți — Kötvénykölcson kamat	5,773-48
Contrib. de stat și comunală — Allami és községi adó	12,259-51	Interese dela lombard — Értékpapirelőleg kamat	368-28
Contribuție de 10% după interesele depunerilor — 10% betétkamatadó	5,726-09	Inter. dela acții — Kamat részvények után	556-—
Salare — Fizetések	15,309-98	Chirie — Házbérjövdelem	366-70
Bani de quartir — Lakberek	1,300-—	Proviziuni — Jutalékok	2,615-90
Chirie — Házbér	800-—		
Spese — Költségek	4,290-20		
Porto	3,404-73		
Marce de prezență — Jelenléti díjak	1,252-—		
Competință de timbru — Bélyegilleték	147-24		
Amortizare din mobilier — Leírás a felszerelésből	144-—		
Profit curat — Tiszta nyereség	8,187-96		
	142,093-40		142,093-40

Lippa (Lipova), la 31 Decembrie 1914.

G. N. Roșiu m. p., contabil-könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

V. Hamsea m. p., dir.-exec. — vezérigazgató.

V. Beleş m. p.

Dr. St. C. Pop m. p.

Dr. A. Cioban m. p.

I. Cimponeriu m. p.

A. Ciugudean m. p.

Dr. At. Brădean m. p.

Subsemnatul comitet de suprav. revăzând conturile prezente le-am aflat în deplină regulă și în conformitate cu registr. institutului. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgálván, teljes rendben és a szabályszerűen vezetett könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Lipova (Lippa), 22 Martie 1915.

Iosif Cimponeriu m. p., prezid. — elnök.

Dr. T. Botiș m. p.

V. Bogoi m. p.

D. Maci m. p.

St. Bordoș m. p.

Dominic Rațiu m. p., revizor-expert al «Solidarității» — A «Solidaritate» szakértő-revizora.

„CRIȘANA“, institut de credit și de economii în Brad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «Crișana» sunt invitați prin aceasta la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Brad, *Duminică în 28 Martie n. 1915 la 2¹/₂ ore d. a.*, în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constatarea numărului acționarilor și al acțiunilor pe cari le reprezintă.
2. Denumirea alor 2 notari și 2 scrutinători.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1914 și stabilirea bilanțului.
4. Propunerea direcțiunii și decideră asupra împărțirii venitului curat.
5. Darea absolutului pentru direcțiune și comitetul de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.
6. Fixarea prețului marcelor de prezență pro 1915 pentru membrii direcțiunii și a speselor de călătorie pentru membrii comitetului de supraveghiere.
7. Alegerea alor 4 membrii în direcțiune pe un period de 3 ani.
8. Alegerea alor 6 membrii în comitetul de supraveghiere pe un period de 3 ani.

Se atrage atențiunea domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din statute:

§ 21 al. 2. «Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutorii, curanzii prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și institutele prin reprezentanții lor legali, chiar dacă aceștia din urmă nu ar fi acționari». § 22. «Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți ca proprietari de acții în cărțile societății cu cel puțin 6 luni înainte de adunare și cari își depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers acțiile lor, eventual și dovezile de plenipotență la cassa societății, eventual la locurile destinate de direcțiune. Avizul despre depunerea acțiilor la locurile destinate are să sosească cu 24 ore înainte de ținerea adunării».

In legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea respective primirea acțiilor și extradarea documentelor despre depuneri s'au dezinat toate institutele cari sunt membre la «Solidaritatea» din Sibiu.

Brad, la 5 Martie 1915 st. n.

Direcțiunea.

ACTIVA.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.		PASIVA.	
	K	f		K	f
Cassa	25,425	30	Capital societar	400,000	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	5,200	46	Fond de rezervă general	227,989	07
Cambii	808,931	40	Fond de rezervă special	11,814	35
Cambii cu acoperire hipotecară	818,065	—	Fond de pensuni	57,938	46
Obligațiuni asig. cu hipotecă	492,240	76	Depozite spre fructificare	1,284,325	31
Obligațiuni cu caventași *	245,716	80	Reescont	471,353	—
Lombard	4,240	—	Diverși creditori	96,215	46
Efecte publice și acții	94,759	—	Interese transitoare anticipate	49,953	09
Realități:			Profit net	21,789	98
Casele institutului în Brad	93,000	—			
Casa filialei din Hălmagiu	16,000	—			
Casa filialei din Gurahonți	4,000	—			
Realități de vânzare	8,000	—			
Mobilier	5,800	—			
	2,621,378	72		2,621,378	72

* O parte din ele sunt intabulate.

DEBIT.		Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
	K	f		K	f
Interese de depuneri	66,276	61	Interese dela cambii	58,183	04
Interese de reescont	35,757	21	Interese dela cambii cu acoperire hipotecară	58,818	76
Interese după Lombard	5,419	49	Interese dela oblig. asig. cu hipotecă	30,946	89
Interese după fondul de pensuni	2,680	38	Interese dela oblig. cu caventași	20,229	93
Salare	21,556	55	Venit dela efecte	4,165	59
Bani de quartir	2,700	—	Venit dela realități	6,137	02
Marce de prezență	1,385	—	Provizțiuni	21,617	20
Diverse spese	10,927	61			
Dări și competențe	19,081	83			
Dare după depuneri	6,627	57			
Chirie	510	—			
Amortizări:					
din împrumuturi dubioase	1,793	—			
din efecte, ca dif. de curs	1,540	—			
din realități	1,403	11			
din mobilier	650	—			
Profit net	21,789	98			
Brad, la 31 Dec. 1914.	200,098	34		200,098	34

pp. Ghișa m. p., contabil-procurist.

DIRECȚIUNEA:

Vasillie Damian m. p., președ. Cornel Lazar m. p., v.-președ. Aron Roman m. p. Ioan Cutean m. p. Nic. Bedea m. p. Dr. N. Robu m. p. Petru Rimbaș m. p. Rom. Coțoiu m. p. Ioan German m. p. Ioan Mera m. p. Virgil Albescu m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Subscrisul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat exact.

Brad, la 17 Februarie 1915.

Dominic Rațiu m. p. I. Perian m. p. Savu Stănila m. p. Nic. Popp m. p. Ioan Imperat m. p. Andron Bogdan m. p.

„ORAVICIANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Oravița.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ORAVICIANA», societate pe acții în Oravița sunt prin aceasta convocați la

a XXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Mercuri în 7 Aprilie a. c. st. n. la 2 ore d. a.* în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absoluturului.
5. Raportul despre emisiunea a III-a și stabilirea capitalului social.
6. Modificarea statutelor.
7. Eventuale propuneri.

Oravița, la 20 Martie 1915.

Direcțiunea.

Active.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasive.	
		K	f		
Casa în număr	50,594.66			Capital de acții	550,000.—
Bon în giro-cont și la alte bănci	18,184.51			Capital de acții emisiunea III	42,002.71
Casa de păstrare postală	3,757.28	72,536.45		Fond de rezervă	300,038.—
Escont de cambii	532,285.98			Fond de rezervă din emisiunea III	6,027.50
Escont de cambii cu acoperire hipot.	1,095,865.31	1,628,151.29		Fond de rezervă disponibil	33,691.85
Împrumuturi hipotecare		1,415,923.90		Fond pentru amortizarea edificiilor	25,000.—
Obligațiuni cu caventa		33,649.18		Fondul consortiului de ajutoare și consum	6,764.04
Împrumuturi de cont-curent		4,665.75		Depuneri spre fructificare	1,990,203.63
Efecte proprii		248,759.54		Reescont	732,292.04
Casa institutului		64,855.83		Împrumuturi hipotecare cedate	53,878.93
Țiglarăia cu abur din Bozovici		318,606.68		Împrumuturi lombard	77,500.—
Realități de vânzare		69,552.12		Împrumuturi în cont-curent	97,803.92
Expozituri		6,099.96		Contribuție rest. la interese depuneri	5,143.51
Interese reescont. anticipate și după împrumuturi hipotecare cedate		7,975.94		Interese transitoare anticipate	19,025.37
Interese efecte restante		1,599.92		Interese după emisiunea III	1,993.58
Materiale la țiglarie		15,032.27		Dividendă neridicată	850.—
Interese restante		60,000.—		Diverși creditori	431.—
Diverse conturi debitoare		23,612.19		Profit net	30,864.94
Mobilier după amortizare		2,430.—			
		3,973,511.02			3,973,511.02

Debit.		Profit și Pierdere la 31 Decemvrie 1914.		Credit.	
		K	f		
Interese depuneri	103,112.74			Interese escont	144,301.07
Interese reescont	59,440.10			Interese hipotecare	102,900.94
Interese după împrumuturi hip. cedate	2,431.52			Interese obligațiuni cu caventa	3,792.55
Interese după emisiunea III	1,993.58	166,977.94		Interese de cont-curent	1,133.26
Salare	23,889.98			Interese efecte	12,019.20
Relut de cartier	2,640.—	26,529.98		Venite dela imobile	3,975.38
Contribuție de stat, com. etc.	18,105.08			Venite dela țiglarie	7,028.84
Dare după interese depuneri	10,411.28	28,516.36		Provizțiuni și diverse venite	17,272.74
Spese de birou, porto, competențe de timbre și diverse spese		7,994.77			
Chirie		3,000.—			
Spese de manipulație la țiglarie		19,525.65			
Amortizare de mobilier		270.—			
Diferință de curs		8,744.34			
Profit curat		30,864.94			
		292,423.98			292,423.98

Oravița, 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Petru Cornean m. p., director.

Ioan Perian m. p., șef-contabil.

Alexandru P. Popovici m. p. Victor Poruțiu m. p. Dr. Ion Nedelcu m. p. Dr. Mihai Groșșian m. p. Dr. Ion Manguica m. p.
Ioan Măran m. p. Petru Bernaz m. p. Iosif Nedici m. p. Simion Vițian m. p.

Conturile prezente confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat exacte.

INȘPECȚIUNEA:

Ioan I. Țieranu m. p., președinte. George Dragoescu m. p. Dr. Ilie Groșșian m. p. George Lipovan m. p.
George Neda m. p. Vasile Murgu m. p. Aureliu Iana m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.